

ดัชนีเศรษฐกิจ/ภาวะเศรษฐกิจสำคัญ และความคืบหน้า Brexit

● คณะกรรมการนโยบายการเงินธนาคารกลางอังกฤษ (BoE) มีมติเป็นเอกฉันท์ให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ

0.75 เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2562 การประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงินของธนาคารกลางสหราชอาณาจักร

(Monetary Policy Committee : MPC) ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้

- คง อัตราดอกเบี้ยนโยบายที่ร้อยละ 0.75
- คง ปริมาณการถือครอง sterling non-financial investment-grade corporate bond ที่ระดับ 10 พันล้านปอนด์
- คง ปริมาณการถือครองพันธบัตรรัฐบาลสหราชอาณาจักรที่ระดับ 435 พันล้านปอนด์

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ประเมินว่า ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ Brexit และความกังวลต่อโอกาสของการเกิดกรณี no-deal Brexit ที่ปรับสูงขึ้น เป็นปัจจัยที่กระตุ้นเศรษฐกิจสหราชอาณาจักร โดยเฉพาะการลงทุนของภาคธุรกิจ อีกทั้งยังกดดันให้อัตราดอกเบี้ยของสหราชอาณาจักรลดลงและทำให้เงินปอนด์สเตอร์ลิงอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ปัญหาสงครามการค้าระหว่างประเทศที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของโลกนั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้ให้อัตราดอกเบี้ยของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจพัฒนาแล้วปรับลดลงและทำให้สภาวะทางการเงิน (Financial condition) โดยรวมยังคงผ่อนคลายอย่างมีนัยสำคัญ

แนวโน้มอัตราดอกเบี้ยนโยบายในระยะต่อไปขึ้นอยู่กับผลของ Brexit ที่มีต่อปัจจัยด้านอุปสงค์ อุปทาน และค่าเงินปอนด์สเตอร์ลิง เป็นสำคัญ โดยคณะกรรมการฯ พร้อมจะดำเนินนโยบายการเงินในทุกรูปแบบ อย่างเหมาะสมเพื่อให้อัตราเงินเฟ้อเป็นไปตามเป้าหมายของ BoE ที่ร้อยละ 2 ทั้งนี้ หากสถานการณ์ต่างๆ เป็นไปตามสมมติฐาน orderly-Brexit คณะกรรมการฯ ประเมินว่า อัตราดอกเบี้ยนโยบายมีแนวโน้มจะปรับสูงขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไป และเงินปอนด์สเตอร์ลิงจะกลับมาแข็งค่าขึ้นอีกครั้ง

อย่างไรก็ตาม การประชุมครั้งนี้ถือว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงนโยบายและ Foreword guidance ใดๆ โดยคาดว่า คณะกรรมการฯ ต้องการรอดูแนวทางเกี่ยวกับ Brexit ก่อนจะตัดสินใจดำเนินนโยบายใดๆ ต่อไป แต่การระบุถึงแนวโน้มการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายอย่างค่อยเป็นค่อยไปถือเป็นท่าทีที่ค่อนข้าง Hawkish หากเทียบกับท่าทีของธนาคารกลางสหรัฐฯ (Fed) และธนาคารกลางยุโรป (ECB) ซึ่งเป็นการสะท้อนว่า BoE ยังคงมีความต้องการที่จะปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย อย่างไรก็ตาม คาดว่า หากเกิดกรณี no-deal Brexit ขึ้น BoE มีแนวโน้มจะปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงอย่างน้อยในระยะสั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้มีการพูดถึง Worst-case Scenario ของการเกิด no-deal Brexit มากขึ้น และ BoE มีกำหนดจะต้องรายงานประมาณการทางเศรษฐกิจภายใต้สถานการณ์ no-deal Brexit ชุดใหม่ต่อ Treasury Committee ในเดือน ก.ย. นี้ ทำให้การประชุมคณะกรรมการฯ รอบเดือน ก.ย. อาจเป็นที่จับตามองมากขึ้น

- คณะกรรมการ MPC ปรับลดอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของสหราชอาณาจักรลงอีก ในรายงานอัตราเงินเฟ้อ (Inflation report) ฉบับเดือน ส.ค. 2562 คณะกรรมการฯ ปรับประมาณการอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรปี 2019 และ 2020 ลงมาอยู่ที่ร้อยละ 1.3 จากประมาณการเมื่อเดือน พ.ค. ที่อัตราร้อยละ 1.5 และ 1.6 ในปี 2562 และ 2563 ตามลำดับ ด้านอัตราเงินเฟ้อ คณะกรรมการฯ ประเมินว่า อัตราเงินเฟ้อสหราชอาณาจักรจะปรับลดลงต่ำกว่าระดับเป้าหมายของ BoE ที่ร้อยละ 2 ในระยะสั้น ก่อนจะปรับสูงขึ้นกว่าระดับเป้าหมายในปี 2564 ภายใต้สมมติฐานที่ว่า สถานการณ์ Brexit เป็นไปอย่างราบรื่น (orderly-Brexit)

ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ตัวเลขเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรรายเดือนค่อนข้างผันผวน โดย GDP เดือน พ.ค. ขยายตัวร้อยละ 0.3 ขณะที่ GDP เดือน เม.ย. ปรับลดลงร้อยละ 0.4 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่บริษัทผลิตรถยนต์ในสหราชอาณาจักรบางแห่งหยุดการผลิตชั่วคราวตามแผนฉุกเฉินด้าน Brexit ส่วนภาคการบริการและภาคการเงินยังคงอ่อนแอ โดยคณะกรรมการฯ ประเมินว่าอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจสหราชอาณาจักรในไตรมาสที่ 2 จะอยู่ที่ร้อยละ 0 เท่ากับประมาณการจากการประชุมคณะกรรมการฯ ในครั้งก่อน แต่น้อยกว่าประมาณการใน Inflation Report เดือน พ.ค. 2562 ที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 0.2 การขยายตัวทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 1 ปี 2562 เกิดจากปัจจัยชั่วคราวที่บริษัทต่างๆ เพิ่มปริมาณการกักตุนสินค้าสำหรับสถานการณ์ Brexit แต่คาดว่าจะการเติบโตทางเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 2 จะได้รับปัจจัยบวกดังกล่าวน้อยลงหากเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ 1 ส่วนแนวโน้มเศรษฐกิจในไตรมาสที่ 3 ปี 2562 นั้น คณะกรรมการฯ คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 0.3 บนสมมติฐานว่าปริมาณการกักตุนสินค้าไม่ได้ลดลงจากที่เป็นอยู่และอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์เริ่มฟื้นตัว

- Society for Motor Manufacturers and Traders (SMMT) สหราชอาณาจักรเปิดเผยว่า การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ของสหราชอาณาจักรในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2562 ปรับลดลงอย่างมากจากปีก่อนหน้า การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ของสหราชอาณาจักรในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2562 มีมูลค่าเพียง 90 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ปรับลดลงอย่างมากจากปี 2561 ที่มีการลงทุนคิดเป็นมูลค่ากว่า 347 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ในช่วงครึ่งปีแรกของปีนี้ ปริมาณการผลิตรถยนต์ใหม่ในสหราชอาณาจักรปรับลดลงกว่า 666,521 คัน หากเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดย SMMT ระบุว่า ปริมาณการผลิตรถยนต์ในสหราชอาณาจักรได้ปรับลดลงอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลากว่า 13 เดือนติดต่อกัน และมีแนวโน้มที่จะปรับลดลงอีกหลังจากบริษัทรถยนต์รายใหญ่ อาทิ Honda, Nissan และ Ford ต่างมีแผนที่จะปิดโรงงานในสหราชอาณาจักรในอนาคต ในขณะเดียวกันค่าใช้จ่ายสำหรับเตรียมการรองรับกับสถานการณ์ no-deal Brexit กลับปรับสูงขึ้นสู่ระดับกว่า 330 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง ซึ่ง SMMT ระบุว่า ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับสถานการณ์ Brexit ได้ก่อให้เกิดต้นทุนจำนวนมากต่อผู้ผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

นอกจากปัญหา Brexit แล้ว อุปสงค์จากภายนอกประเทศที่ชะลอตัวลงก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ของสหราชอาณาจักร เนื่องจากร้อยละ 80 ของปริมาณการผลิตรถยนต์ในสหราชอาณาจักรเป็นการผลิตเพื่อส่งออก โดยในช่วงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ยอดขายรถยนต์ในกลุ่มประเทศคู่ค้าหลักของสหราชอาณาจักรได้ปรับลดลงอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อปริมาณการส่งออกรถยนต์ของสหราชอาณาจักร อาทิ การส่งออกรถยนต์ไปจีนที่ปรับลดลงกว่าร้อยละ 53.1 การส่งออกไปสหรัฐฯ ที่ปรับลดลงกว่าร้อยละ 13 และการส่งออกไปยังสหภาพยุโรปที่ปรับลดลงกว่าร้อยละ 15.6

สถานการณ์ Brexit สัปดาห์นี้

- นาย Boris Johnson นายกรัฐมนตรีสหราชอาณาจักร เดินทางไปยังไอร์แลนด์เหนือ เพื่อหารือเกี่ยวกับข้อกำหนด Backstop บนเกาะไอร์แลนด์ที่เป็นปัญหายืดเยื้อมายาวนาน โดยในการหารือ สมาชิกพรรค DUP ของไอร์แลนด์เหนือได้เสนอให้ นาย Johnson ลองพิจารณาทางเลือกที่จะจำกัดระยะเวลาของ Backstop รวมถึงทางเลือกอื่นๆ ที่พอจะเป็นไปได้ นอกเหนือจากข้อกำหนด Backstop โดย นาง Arlene Foster หัวหน้าพรรค DUP ให้สัมภาษณ์ว่า ตนยังคงมองเห็นหนทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับข้อกำหนด Backstop บนเกาะไอร์แลนด์ หากรัฐบาลสหราชอาณาจักรและรัฐบาลไอร์แลนด์ยอมเปิดใจหารือกัน ขณะที่ นาย Leo Varadkar นายกรัฐมนตรีไอร์แลนด์ ยังคงแสดงจุดยืนเดิมว่า จะไม่เปิดโอกาสให้สหราชอาณาจักรต่อรองเกี่ยวกับข้อตกลง Brexit แล้ว โดยระบุว่า ไอร์แลนด์จะไม่ยอมถูกข่มเหงด้วยประเด็น Brexit อีกต่อไป พร้อมทั้งระบุว่า ไอร์แลนด์ได้รับการสนับสนุนจากสหภาพยุโรปอย่างเต็มที่
- ผลสำรวจความคิดเห็นโดยบริษัท YouGov สะท้อนว่า พรรค Conservative ภายใต้การนำของ นาย Johnson อาจได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนทั้งทางพรรคฝ่ายค้านอย่างพรรค Labour ซึ่งนำโดย นาย Jeremy Corbyn หากมีการจัดการเลือกตั้งทั่วไปขึ้นใหม่ (General election) โดยผลสำรวจ ระบุว่า พรรค Conservative จะได้คะแนนนิยมสูงสุดที่ร้อยละ 32 ขณะที่พรรค Labour จะได้คะแนนนิยมคิดที่ร้อยละ 22 ส่วนพรรค Liberal Democrats และพรรค Brexit จะได้คะแนนนิยมร้อยละ 19 และร้อยละ 13 ตามลำดับ
- นาย Sajid Javid รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังคนใหม่ของสหราชอาณาจักรได้ให้สัมภาษณ์ว่า ทางรัฐบาลได้จัดสรรเงินจำนวน 2.1 พันล้านปอนด์สเตอร์ลิง เพิ่มเติมในกองทุนเพื่อรองรับการเกิด Brexit ซึ่งเดิมมีอยู่แล้ว จำนวน 4.2 พันล้านปอนด์ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับกรณี no-deal Brexit ขณะที่ พรรค Labour ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน ได้ออกมาท้าทายการใช้งบประมาณดังกล่าวว่า รัฐบาลสามารถยับยั้งการเกิด no-deal Brexit ได้ และควรจะนำงบประมาณไปใช้ในด้านสาธารณสุขและการศึกษามากกว่า
- นาย Mark Carney ผู้ว่าการธนาคารกลางอังกฤษ (BOE) ประเมินว่า สถานการณ์ no-deal Brexit จะทำให้กฎเกณฑ์ด้านการค้าระหว่างสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปมีพื้นฐานที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะกระทบต่อผลประโยชน์ของภาคอุตสาหกรรมต่างๆ ของสหราชอาณาจักร โดยกลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่หลายประเภทที่เคยทำกำไรได้อย่างมากจะต้องเผชิญกับความท้าทายอันใหญ่หลวงและอาจจะต้องประสบกับสภาวะขาดทุน หากเกิดสถานการณ์ no-deal Brexit อาทิ ภาคอุตสาหกรรมยานยนต์ ภาคอุตสาหกรรมขนส่ง ภาคอุตสาหกรรมอาหาร และภาคอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ รวมทั้งจะมีบริษัทที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบเป็นจำนวนมาก
- ผลสำรวจของสำนักข่าวรอยเตอร์พบว่า นักเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ประมาณว่าโอกาสที่จะเกิดสถานการณ์ no-deal Brexit ในขณะนี้อยู่ที่ร้อยละ 33

(ข้อมูลระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม – 2 สิงหาคม)